

1. ΠΟΣΟ ΠΙΘΑΝΗ ΕΙΝΑΙ Η ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΣΤΟΝ ΛΙΒΑΝΟ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 06/01/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 06/01/2024

Σελίδα: 12

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΑΠΟΨΗ

Πόσο πιθανή είναι η εξάπλωση του πολέμου στον Λίβανο

Του ΓΑΒΡΙΗΛ ΧΑΡΙΤΟΥ

Το βράδυ της περασμένης Τρίτης (2/1), για πρώτη φορά από την έναρξη του πολέμου στη Γάζα, η Βηρυτός ένοιωσε πόσο κοντά βρίσκεται στο πεδίο των μαχών. Όλη η πόλη σείστηκε από την επίθεση με drone που στόχευσε τον Σάλεχ αλ Αρούρι, υπαρχηγό του πολιτικού σκέλους της Χαμάς, και άλλους στενούς του συνεργάτες. Μπορεί το Ισραήλ να μην αναλαμβάνει την ευθύνη, ωστόσο ουδείς αμφιβάλλει για την ταυτότητα της επίθεσης.

Προτού συμπληρωθούν είκοσι τέσσερις ώρες από την επίθεση στη Βηρυτό, δύο εκρηκτικοί μηχανισμοί στοίχισαν τη ζωή σε πάνω από εκατό Ιρανοί πολίτες, που είχαν συγκεντρωθεί στην εκδήλωση μνήμης της δολοφονίας του Κασέμ Σουλεϊμάνι, διοικητή της Δύναμης Αλ-Κοντς, του στρατιωτικού σχηματισμού των Φρουρών της Επανάστασης με περιοχή ευθύνης τη Συρία, όταν αμερικανικό drone τον εντόπισε στις 3/1/2020 στη Βαγδάτη. Και για αυτήν την επίθεση, η κυβέρ-

νησις της Τεχεράνης αποδίδει ευθύνες στις Ηνωμένες Πολιτείες, που «υποστηρίζει το σιωνιστικό καθεστώς».

Οι δύο αυτές αλληλέγγυες εξελίξεις είναι δυνατόν να ανοίξουν ένα νέο κεφάλαιο στην πολεμική περιπέτεια που άρχισε στις 7 Οκτωβρίου 2023, μεταφέροντας το κέντρο βάρους της στο ακήρυκτο, πλην όμοις καθ' όλα ενεργό, μέτωπο Ισραήλ - Νοτίου Λιβάνου. Ωστόσο, την απαρχή αυτού του κεφαλαίου καλούνται να την αποφασίσουν από κοινού τόσο η Χεζμπολάχ, όσο και οι ένοπλοι σχηματισμοί της Χαμάς και της Ισλαμικής Τζιχάντ, που δραστηριοποιούνται στον Λίβανο.

Θα ήταν λάθος να θεωρηθεί ότι συμπίπτουν απόλυτα οι επιδιώξεις αφενός της Λιβανικής - σιτικής Χεζμπολάχ και αφετέρου των παλαιστινιακών σουνιτικών οργανώσεων Χαμάς και Ισλαμικής Τζιχάντ, που δραστηριοποιούνται στον Νότιο Λίβανο. Στις 3/11/2023, κατά την πρώτη δημόσια τοποθέτησή του μετά την έναρξη του πολέμου, ο Χασάν

Για να μεταποτιστεί το κέντρο βάρους του πολέμου στο (καθ' όλα ενεργό) μέτωπο της λιβανο-ισραηλινής μεθορίου, θα πρέπει να το συναποφασίσουν η Χεζμπολάχ και οι παλαιστινιακές ένοπλες ομάδες που δρουν στην περιοχή.

Νασράλα ήταν ξεκάθαρος: Η Χεζμπολάχ θα συμπαρασταθεί στη Χαμάς «με σκοπό να λήξει ο πόλεμος στη Γάζα», επισημαίνοντας ότι στόχος της οργάνωσής του είναι «η διεξαγωγή ενός πολέμου φθοράς, που θα δυσκολέψει το Ισραήλ να ολοκληρώσει τα φονικά του σχέδια». Με άλλα λόγια, εμμέσως ο Νασράλα υπονόησε ότι, όταν ο πόλεμος στη Γάζα λήξει, αντιστοίχως θα λήξει και ο πόλεμος φθοράς που διεξάγει η οργάνωσή του στο βόρειο Ισραήλ.

Από την άλλη, αξίζει να σημειωθεί

ότι το στρατιωτικό σκέλος της Χαμάς στη Γάζα δεν έκρυψε τη δυσφορία του, όταν διαπίστωσε πως, ενόσω οι ισραηλινές κεραιές επιχειρήσεις ήταν σε πλήρη εξέλιξη, η Χεζμπολάχ δεν αύξησε την ένταση των επιθέσεών της στον βαθμό που αναμενόταν. Μάλιστα, αρκετές φορές κατά τη διάρκεια του Νοεμβρίου, η Χαμάς του Νοτίου Λιβάνου άρχισε να αυτενεργεί, αναγκάζοντας τη Χεζμπολάχ να αρνείται τυχόν ανάμειξη της σε πυραυλικές επιθέσεις κατά ισραηλινών οικισμών στη βορειοδυτική Γαλιλαία, που έτειναν να φέρουν την κατάσταση στα άκρα και να προκαλέσουν μαζική προέλαση των ισραηλινών στρατευμάτων στον Λίβανο. Εάν η Χεζμπολάχ ήθελε κάτι τέτοιο, δεν θα χρειάζονταν τη Χαμάς για προάγγελό της - και μάλιστα στη δική της «ζώνη ευθύνης».

Σε καθαρά ενδολιβανικό επίπεδο, θεσμικά και πολιτικά, η Χεζμπολάχ δεσμεύεται πρωτίστως έναντι των Λιβανέζων ψηφοφόρων της, που ανέδειξαν το πολιτικό της σκέλος εταίρο της κυβέρνη-

σης της Βηρυτού. Ειδικά μετά τη φονική έκρηξη στο λιμάνι της Βηρυτού τον Αύγουστο του 2020, ο Νασράλα γνωρίζει πολύ καλά ότι, έως ενός σημείου νομιμοποιείται να θέτει σε προτεραιότητα την «Παλαιστινιακή Υπόθεση» έναντι του λιβανικού εθνικού συμφέροντος. Ξεκάθαρη απόδειξη γι' αυτό αποτέλεσε η αναγκαστική συγκατάθεσή του ως προς τη συμφωνία θαλάσσιας οριοθέτησης με το Ισραήλ τον Οκτώβριο του 2022 - απόφαση για την οποία έλαβε εύσημα ακόμα και από την ίδια την Τεχεράνη, που εξήρε την «εθνικά υπεύθυνα στάση του» (αλλιώς, η λιβανική κοινή γνώμη θα τον κατηγορούσε ότι προκαλεί την οικονομική κατάρρευση της χώρας).

Ηδη από τις πρώτες ώρες του πολέμου, ο Λιβανέζος πρωθυπουργός Νατζίμ Μικάτι τόνισε ότι η χώρα του «δεν έχει συμφέρον να εμπλακεί σε πόλεμο με το Ισραήλ». Εκτοτε, η ίδια επωδός επαναλαμβάνεται με κάθε ευκαιρία από όλες τις πολιτικές δυνάμεις της χώρας, ακόμα και διά στόματος του προέδρου του Κοινοβου-

λίου, Ναμπίχ Μπέρι, της (άλλοτε ριζοσπαστικότερης) σιτικής παράταξης Αμάλ.

Υπ' αυτές τις συνθήκες, η στρατιωτική ηγεσία της Χεζμπολάχ είναι «με δεμένα χέρια». Μετά τις συνθήκες λεκτικές του εξάρσεις, η ομιλία που εκφώνησε ο Νασράλα στις 3/1/24 (δηλαδή την επομένη της εκτέλεσης Αλ Αρούρι και την ημέρα της τυφλής πολύνεκρης επίθεσης στο Ιράν), κατέληξε με τη γνωστή φράση - απόδειξη της αμχανίας του: «Η Χεζμπολάχ θα επιλέξει εκείνη τον τρόπο και τον χρόνο της εκδίκησης». «Εάν το Ισραήλ θα κηρύξει τον πόλεμο κατά του Λιβάνου, τότε η Χεζμπολάχ θα δώσει μια μάχη που δεν θα έχει όρια», δήλωσε με οργή ο Νασράλα, γνωρίζοντας ότι, πρακτικά, μία τέτοια επίσημη, πανηγυρική «δηλώση κήρυξης πολέμου» είναι πλέον περιττή.

Ο κ. Γαβριήλ Χαρίτος διδάσκει Ιστορία των Πολιτικών Σχέσεων Ελλάδος - Ισραήλ - Κύπρου στο Πανεπιστήμιο Μπεν Γκουριόν και στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Είναι ερευνητής του **ΕΛΙΑΜΕΠ**.